

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

בַּדַּד יֵשֵׁב

שָׂאוּל כָּעַס: "גַּם אַתָּה מֵאֲלֵה שְׂנוֹסְחָפוֹ לְאַחַז מֵאַנְשֵׁי הַחֲנוּהָ..." בְּשֶׁבֶת שׁוֹב פָּגַשׁ שָׂאוּל אֶת הַדּוֹד ר' מִיכָל וְאָף הוּא שָׂאל וְהִתְעַנֵּן, וַיִּכְשֶׁהבִין אֶת הַמָּצָב אָמַר אֶת שְׁלוֹ, וְשָׂאוּל כָּעַס גַּם עָלָיו...

כָּאֲבוּ שֶׁל שָׂאוּל גָּבַר, עַד שֶׁהִחְלִיט בְּעֶרְבֹ לָלֶכֶת לְשׁוֹחַק עִם יַעֲנֵקֵי חֲבָרוֹ. הָרִי מְלַבְדוֹ אֵין לוֹ אָף לֹא חֲבָר אַחַד! נוֹדַע לוֹ שִׁיעֲנֵקֵי יוֹשֵׁב לְאַחַר הַחִידָר וְלוֹמַד בְּבֵית הַפְּנִסָּת 'חֲמֵדַת הַתּוֹרָה', נִכְנָס שָׂאוּל לְהִיכָל וְרָאָה אֶת יַעֲנֵקֵי מִתְנַגְּנִים בְּלִמּוּד בְּמִתִּיקוֹת שָׂאִין דּוֹמָה לָהּ.

"הוּ שָׂאוּל יְדִידֵי הַטּוֹב וְהָאֱהוּב מֵהַשְׁלֹמֶה? כִּמָּה שְׂמֵחַ אֲנִי לְרֵאיוֹתָהּ, זֶה זְמַן רַב שֶׁלֹּא רָאִיתִיהָ... הַיּוֹדַע אֶתָּה שְׂבַמְבְּחָנִים הָאֲחֵרוֹנִים הַצְּלַחְתִּי לְמַעַלָּה מִתְשַׁעִים אַחֲוָז? ב"ה יֵשׁ לִי חֲבָרוֹתוֹת נוֹסְפוֹת, מֵהַ אֶתָּה? שָׂאוּל מִפְּטִיר מִיד בְּבוֹז: "כָּל הַמְבַּחְנִים הָאֵלֹהִי, נוֹ בְּאַמְתָּ, הֵם רַק רוֹצִים לְהַכְשִׁיל הַמְּלַמְדִים הָאֵלֹהִי..." כִּף הוֹסִיף מִלִּים מְחַסְרוֹת דָּרָךְ אַרְצָה. וְכִוַּח קַל הַתְּפַתַּח בִּינִיהֶם. מִיד שָׁח לוֹ יַעֲנֵקֵי: "שָׂאוּל, מִדּוֹעַ תְּדַבֵּר כִּף? לְמָה לָּהּ? הַזְכֵּר אֶתָּה שְׂאֵמְרֵתִי לָּהּ מִי יִתֵּן שְׂאֵתָה תְּבוּאָה עַל תְּמִימוֹת שְׁלִי, וְצַחֲקֵת וְלַעֲגָתָּ? וְהִנֵּה רָאָה גַּם רָאָה - אֵין לָּהּ חֲבָרִים. הִנֵּה מִשְׁתַּעֵמֵם בְּבֵית. לֵלֵא סְדָרִים. לֵלֵא לְמוֹדִים. לֵלֵא שְׂמֵחָה וְסִפּוּק. תִּדַּע שָׂאוּל שֶׁהַכֵּל עוֹשִׂים לְטוֹבָתָנָה, וְעָלִינוּ רַק לְשִׂמְחָה וְלַהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם בְּתִמְיָמוֹת עַל הַמְּלַמֵּד וְעַל הַחִידָר וְעַל מֵה שְׂנַעֲשֶׂה סְבִיבָנוּ.

יֵשֵׁב הַחֲכָם בְּבֵית הַתָּם וְשׁוֹחַח עִמוֹ. בֵּין הַדְּבָרִים נִשְׁמַע גְּנוּיִי בּוֹז מִפֵּי הַחֲכָם עַל הַמְּלָךְ שְׂאִינוֹ קִים. אָמַר הַתָּם לְחֲכָם: "תִּרְאֶה לְהִיכֵן הַבֵּיא אֹתָךְ חֲכָמוֹתֶיךָ לְמָקוֹם כְּזֶה מִשְׁפָּל, הַזְכֵּר אֶתָּה שְׂאֵמְרֵתֶיךָ: מִי יִתֵּן שְׂתָבוּאָה עַל שְׁלִי?..."

שָׂאוּל הִילָד הַחֲכָם הֵלֶךְ וְהִסִּית בְּכֶתֶה מִיּוֹם לִיּוֹם יוֹתֵר יוֹתֵר נֶגְדַּת הַמְּלַמֵּד וְכָל צְוֹת הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה. עִם הַזְמַן יָדְעוּ כָּל הַיְלָדִים: שָׂאוּל אֵינוֹ אוֹתוֹ שָׂאוּל. נִהַפֵּךְ לְמַרְדָּן וְכַעֲסוֹ. מְלַבֵּד דְּבוּרִים רַעִים וְכוֹאֲבִים נֶגְדַּת מִי שְׁעוֹשֶׂה לוֹ רַק טוֹב אֵין מֵה לְדַבֵּר עִמוֹ. בְּלִמּוּדֵי יָרַד בִּידְעוֹתָיו נִחְלַשׁ.

שָׂאוּל נִשְׁלַח לְשַׁלַּח הַבֵּיתָה עַל יְדֵי הַמְּלַמֵּד לְמַסְפַּר יָמִים, בָּהֶם נִדְרַשׁ לְחַשֵּׁב מַסְלוּל מַחְדָּשׁ אִיךָ צָרִיךְ יָלַד בְּגִיל בַּר מַצְוָה לְהַתְּנַהֵג בְּכָל הַלִּיכּוֹתָיו בְּדָרָךְ אַרְצָה הָרְאוּי וְהַנְּכוֹן.

שְׁעוֹת יְבִשׁוֹת וְיָמִים כְּעוֹסִים חָלְפוּ עַל שָׂאוּל בְּבֵית לְבָדוֹ. בְּאַחַד הַיָּמִים רָאָה אוֹתוֹ הַשֶּׁכֶן וְשָׂאל: "תִּגִּיד לִי שָׂאוּל, הַאֵינְךָ חַשׁ בְּטוֹב, אֲנִי רוֹאָה אוֹתָךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, מֵהַ קְרָה?" "אֲשִׁיב לָּךְ בְּכַנּוּת" אוֹמַר לוֹ שָׂאוּל, "כָּל הַמְּלַמְדִים הַיּוֹם, לֹא יוֹדְעִים לְחַנְּךָ, הֵם חוֹשְׁבִים שִׁיּוֹדְעִים אֲבָל בְּאַמְתָּ... בְּקַצּוֹר, לֹא דְבַרְתִּי מְכַבֵּד לְמַלְמֵד 'לְטַעֲנָתוֹ' וְכִיוֹם אֲנִי בְּבֵית" כִּף שִׁפָּךְ שָׂאוּל אֶת חֲבִית טַעֲנוֹתָיו. "דַּע לָּךְ שָׂאוּל יְדִידִי, אֵין לָּךְ מִשְׁגַּח כִּמָּה מְלַמֵּד מִשְׁקִיעַ לְרֵאוֹת הַצְּלַחְתּוֹת בְּלִמּוּד הַתְּלַמִּידִים. בְּשְׁעוֹת שְׂאֵתָה יָשׁוּן, יוֹשֵׁב הַמְּלַמֵּד וּמְכִין אֶת יוֹם הַמְּחָרָה תְּמִיד צָרִיכִים רַק לְכַבֵּד אוֹתוֹ וְלַהוֹדוֹת לוֹ."

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ט' - מחכם ותם (7)

התבשיל, (שקורין גארקעף), ושם מוצאים
לאכל אפלו בעד שלשה או ארבעה גדולים.
וציוו לתן להם מאכל, ונתנו להם. בתוך
שהיו אוכלים, היו מספרים ומתלוצצים
מהשקר וטעות של דבר הבעל-שם.

והבעל הגארקעף שמע דבריהם, וחרה לו
מאד, כי הבעל-שם היה חשוב שם מאד.
ויאמר להם: אכלו לכם מה שיש לפניכם
וצאו מכאן. אחר-כך בא לשם בן הבעל-שם,
והם עדין היו מתלוצצים מן הבעל-שם בפני
בנו.

וגער בהם הבעל גארקעף על שהם
מתלוצצים מן הבעל-שם בפני בנו, עד
שהכה אותם הכה ופצוע ודחפם מביתו.
וחרה להם מאד, ורצו לבקש משפט על
המכה אותם. ונתישבו לילך אל הבעל הבית
שלהם, שהניחו שם החבילות שלהם,
להתיעץ עמו איך להשיג משפט על הנ"ל.

ובאו וספרו לו, שבעל הגארקעף הכה
אותם מאד. ושאל להם: למה? וספרו לו,
שדברו על הבעל-שם. השיב להם: בודאי
אינו ישר להכות בני-אדם, אבל אתם לא

ונתגלגל הדבר, והיו הולכים וסובבים, עד
שבאו אל העיר, שדר בה המיניסטר הנ"ל
(שהוא התם, חברו של החכם הנ"ל),

ושם, באותה העיר, היה בעל-שם אמתי,
והיה חשוב מאד, כי עשה דברים נפלאים,
ואפלו בין השרים היה חשוב ומפרסם,

ואלו החכמים באו לאותה העיר, והלכו
וסבבו ובאו לפני בית הבעל-שם, וראו,
שהיו עומדים שם כמה עגלות, ארבעים
וחמשים, עם חולים.

וסבר החכם, ששם דר דאקטיר, והיה
רוצה לכנס לביתו מחמת שגם הוא היה
דאקטיר גדול, ורצה לכנס לעשות הפרות
עמו.

ושאל מי דר בכאן? השיבו: בעל-שם. וימלא
פיו שחוק, ואמר לחברו: זה הוא שקר
וטעות נפלא מאד, וזה הוא שטות יותר
מטעות של המלך. חברי! אספר לך השקר
הזה כמה וכמה העולם בטעות בשקר כזה.

בתוך כך היו רעבים, ומצאו עדין אצלם
שלשה-ארבעה גדולים. והלכו אל בית

עשיתם נכונה כָּלֵל, שְׁדַבַּרְתֶּם עַל הַבַּעַל־שָׁם, פִּי הַבַּעַל־שָׁם חָשׁוּב כָּאֵן מְאֹד.

וְרֵאוּ, שְׂאִין בּוֹ מִמֶּשׁ, וְגַם הוּא בְּטָעוֹת, וְהִלְכוּ מִמֶּנּוּ אֶל הַפְּקִיד (וְהַפְּקִיד הָיָה עֲכוּ"ם) וְסִפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהָכּוּ אוֹתָם. שְׂאֵל: עַל מָה? הַשִּׁיבוּ, שְׁדַבַּרוּ עַל הַבַּעַל־שָׁם, וְהִכָּה אוֹתָם הַפְּקִיד הַכָּה וּפְצוּעַ וּדְחָפָם מִבֵּיתוֹ.

וְהִלְכוּ מִזֶּה לָזֶה; מִמוֹשֶׁל לְמוֹשֶׁל גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁבָּאוּ לִפְנֵי הַמִּינִיסְטֵר הַנִּ"ל.

וְשָׁם, לִפְנֵי בֵּית הַמִּינִיסְטֵר, עוֹמְדִים אֲנִשְׁי־חַיִל, דְּהִינּוּ וְוֹאכּוֹ, וְהוֹדִיעוּ לְהַמִּינִיסְטֵר, שְׂאִישׁ אֶחָד צָרִיף אֵלָיו, וְצוּהָ שֶׁיִּכְנַס.

וּבֹא אוֹתוֹ הַחֶכֶם לִפְנֵי הַמִּינִיסְטֵר, וְתַכְּף בְּבוֹאוֹ הַפִּירוֹ הַמִּינִיסְטֵר שֶׁזֶהוּ הַחֶכֶם חֲבֵרוֹ כַּנִּ"ל, וְהַחֶכֶם לֹא הַפִּירוֹ מִחֲמַת שֶׁהָיָה בְּגִדְלָה כְּזוֹ. וְתַכְּף הַתְּחִיל הַמִּינִיסְטֵר וְדַבֵּר אֵלָיו:

רֵאָה תְּמִימוֹתַי לְמָה שֶׁהִבִּיא אוֹתִי, לְגִדְלָה כְּזוֹ, וְאֵל מָה חֲכַמְתָּהּ הַבִּיאָה אוֹתָךְ?.

עָנָה הַחֶכֶם וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה הוּא חֲבֵרִי הַתָּם, מִזֶּה נִסְפַר אַחֲר־כֶּךָ; לָעַת עַתָּה תֵּן לִי מִשְׁפָּט עַל שֶׁהָכּוּ אוֹתִי, שְׂאֵלוֹ: לְמָה? הַשִּׁיבוּ: בְּשִׁבִיל שְׁדַבַּרְתִּי עַל הַבַּעַל־שָׁם, שֶׁהוּא שָׁקֵר וּמְרֵמָה גְּדוּלָה.

עָנָה הַתָּם הַמִּינִיסְטֵר וְאָמַר: עֲדִין אַתָּה אוֹחֵז בַּחֲכָמוֹת שְׁלֶךְ? רֵאָה: אַתָּה אָמַרְתָּ שֶׁאַתָּה יָכוֹל לָבוֹא עַל שְׁלִי בְּקַל, וְאֲנִי לֹא אוֹכֵל לָבוֹא עַל שְׁלֶךְ; רֵאָה, שְׂאֲנִי כָּבֵר בְּאַתִּי עַל שְׁלֶךְ, כַּנִּ"ל, וְאַתָּה עֲדִין לֹא בָּאתָ עַל שְׁלִי, וְאֲנִי רוֹאָה, שֶׁזֶה קָשָׁה יוֹתֵר, שֶׁאַתָּה תָּבוֹא עַל תְּמִימוֹת שְׁלִי.

וְאַף־עַל־פִּי־כּוֹ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה מִכִּיר בּוֹ מִכָּבֵר בְּגִדְלָתוֹ, צוּהָ לָתֵת לוֹ בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁוֹ, וּבְקִשׁוֹ שֶׁיֹּאכֵל עִמּוֹ.

בְּשַׁעַת אֲכִילָתָם הַתְּחִילוּ לְדַבֵּר יַחַד. הַתְּחִיל הַחֶכֶם לְהוֹכִיחַ לוֹ דַּעְתוֹ הַנִּ"ל, שְׂאִין מְלָךְ כָּלֵל. גָּעַר בּוֹ הַתָּם הַמִּינִיסְטֵר: הֲלֹא אֲנִי בְּעֶצְמִי רֵאִיתִי אֶת הַמְּלָךְ?!

הַשִּׁיב לוֹ הַחֶכֶם בְּשִׁחוּק: אַתָּה יוֹדַע בְּעֶצְמָךְ, שֶׁזֶה הָיָה הַמְּלָךְ? אַתָּה מִכִּיר אוֹתוֹ וְאֵת אָבִיו וְאֵת זְקֵנוֹ שֶׁהָיוּ מְלָכִים? מֵאַיִן אַתָּה יוֹדַע שֶׁזֶה מְלָךְ? אֲנָשִׁים הִגִּידוּ לָךְ שֶׁזֶה מְלָךְ, וְרַמּוּ אוֹתָךְ בְּשָׁקֵר. וְחָרָה לְהַתָּם מְאֹד מְאֹד עַל דַּבַּר הַמְּלָךְ עַל שֶׁהוּא כּוֹפֵר בַּמְּלָךְ.

שאלות לחידודא

כחן 38אך:

מעשה ט' מהכם ותם (7)

- הָכָה אוֹתָם הָכָה וּפְצוּעַ.
- דחפס מביתו.
- שתי התשובות נכונות.
- ז. **מה עשה הפקיד (העמו"ם) לחכמים ע"ז שדברו על הבעל שם ?**
- הכה אותם הכה ופצוע.
- דחפס מביתו.
- שתי התשובות נכונות.
- ח. **מה אמר התם (המיינסטיר) לחכם כשהגיע אליו ?**
- ראה תמימותי למה שהביא אותי לגדולה.
- ראה אל מה חכמתך הביאה אותך.
- שתי התשובות נכונות.
- ט. **מה אתה לומד מהסיפור בינתיים ?**
- שתמימות מביאה את האדם לגדולה.
- שחכמות מביאה את האדם לעניות.
- _____
- י. **האם למדת את המעשה השבוע ?**
- רציתי
- פעם
- פעמיים

- א. **לאיזה עיר באו החכמים בדרכם ?**
- לעיר שנולד בו החכם.
- לעיר שדר בו התם.
- לעיר שדר בו המלך בעצמו.
- ב. **מה ראו החכמים לפני הבית של הבעל שם ?**
- צדיקים מופלגים מאוד.
- התם מחכה לו .
- כמה עגלות עם חולים.
- ג. **למה רצה החכם להיכנס לבעל שם ?**
- כי רצה לקבל ברכה.
- כי רצה להוכיח אותו שאין מלך בעולם.
- כי חשב שהוא דאקטור, ורצה להכיר אותו.
- ד. **מה עשו החכמים בבית התבשיל ?**
- התלוצצו על זה שיש מלך בעולם.
- התלוצצו על דבר הבעל שם.
- בקשו הרבה אוכל כי הם רעבים.
- ה. **מה אמר להם בעל הבית התבשיל ?**
- שיצאו מיד מבית התבשיל.
- אכלו לכם מה שיש לפניכם וצאו מכאן.
- אין משיחין בשעת הסעודה.
- ו. **מה עשה להם בעל הבית התבשיל, אחרי שנכנס לשם בן הבעל שם ?**

בעומק המעשה

היכן רואים במעשה זו שהתם ריחם על החכם, והיכן רואים מקודם לכן שהחכם ריחם על התם ?
 מה היה ההבדל בין מה שעשה הבעל גאר קעך לחכמים - לבין מה שעשה הפקיד העמו"ם לחכמים ?

תשובות על מעשה ט' מחכם ותם (6)

באיזה מידה התנהג החכם בשביל להוכיח שאין מלך בעולם ? ענה פסול
 כמה הוכחות הביא החכם שאין מלך בעולם (לפי דעתו המשובשת) ? 4

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפסק - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com